

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1909

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1909.

Den 29 Januari.

N:o 2.

12. Brandchefens berättelse öfver brandväsendet här i staden år 1908.

Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Jämlikt föreskriften i stadens brandordning, får jag vördsamt härmed afgifva följande berättelse vidkommande brandkårens verksamhet och med brandväsendet i öfrigt sammanhängande förhållanden under år 1908.

I. Fasta brandkåren.

Brandkåren har under året varit allarmerad 25 gånger, däraf 11 gånger för eldsvåda eller tillbud till sådan, 2 gånger på grund af kontakter i brandtelegrafen, 11 gånger för soteld samt 1 gång för falskt allarm, hvilket senare dock icke skett af okynne utan på grund af oförstånd. Bifogade tabell visar tiden då signal ingått, brandstället och anledningen till utryckningen, äfvensom brandskadeersättningens belopp m. m.

Några större eldsvådor hafva icke förekommit. hvarför kårens arbete i allmänhet varit af lindrig beskaffenhet. I brandskadeersättningar hafva under året utbetalts endast 6,328 kronor 71 öre. Kroppsskada af svårare beskaffenhet har icke bland brandmanskapet vid eldsvåda inträffat.

Vid eldsläckning utom staden har brandkåren biträdt en gång, nämligen den 22 april i Skoghall.

6 eldsvådor hafva varit af den betydighet, att en eller flera slangledningningar från ångspruta eller brandpost behöft användas.

Enligt Stadsfullmäktiges, den 26 mars fattade beslut skulle brand- och polis-kåren skiljas åt och en fast brandkår uppsättas, som i stället för polistjänstgöringen skulle utnyttja tiden med körarbete för stadens räkning.

Denna kår, som började sin tjänstgöring, den 1 oktober, har en nummerstyrka af 14 man, nämligen 1 maskinist, 1 korpral, 1 v. korpral, 1 kusk och 10 brandsoldater, hvilka samtliga bo i brandstationen, där de gifta, 11 man, hafva familjebostäder. Härtill kommer 6 man nattvaktmanskap, af hvilka 2 ligga å brandstationen hvarje natt.

Manskapets medelålder var den 31 december 27 år: Högsta lefnadsåldern 30 år, lägsta 22 år.

Öfvingar med fasta kåren hafva ägt rum i regel hvarje hälgfri dag 2 till 3 timmar. Den dagliga sysselsättningen för öfrigt har varit, att en man enligt tur tjänstgjort ett dygn i sträck som telegrafvakt, en man haft fridygn och tre man förrättat körslor för stadens räkning. Till staltjänst samt såsom biträde vid värmeledningen hafva varit kommenderade 2 man. En man har upptagits af rengöring samt åtskilliga arbeten i redskapshallen. Öfriga två man hafva förrättat städning af korridorer, telegrafrum, badrum och tvättstuga samt dessutom skött renhållningen af brandstationens gård och gata.

Hästar. Brandkårens hästar äro sex, af hvilka tre ständigt funnits på stall. Öfriga hafva hvarje söckendag utfört körslor för stadens räkning, därunder körda af brandkårens folk. Dessutom har Drätselkammaren sedan den 27 november å brandkårens stall uppställt en häst, som nattetid och under helgdagar får användas till brandtjänst.

Hästarnes ålder är 6—11 år.

Hästarna äro försäkrade för ett sammanlagdt belopp af 4,000 kronor.

Sundhetstillståndet har varit mycket tillfredsställande i det att sjukdagarna ej uppgått till mer än 5.

Foderordning.

kl.	5 f. m.	3 kg.	hö
„	9 „	1 „	hafre
„	12 midd.	2 „	„
„	4 e. m.	1 „	„
„	8 „	5 „	hö,
dessutom	2 „		haln till hackelse.

Underhållskostnaden inberäknadt skoning och sjukvård har uppgått till närmast 1 kr. pr dygn och häst.

Brandstationen, som i 17 år varit mera provisoriskt inrymd i den i enskild ägo befintliga gården N:o 50 vid V. Torggatan, är under året nybyggd och belägen å gamla lasarettstomterna, i stadens centrum med utfartsvägar åt alla håll. Den 1 oktober inflyttade kåren i den nya stationen, som är i alla afscenden tidsenlig och som knappast torde finna sin like i någon svensk landsortsstad.

Brand- och Lifräddningsredskapen hafva under året tillökats med en mindre ångspruta samt en mekanisk brandstege, hifbar till 20 meter. Båda dessa redskap äro förstklassiga och af modern typ. I öfrigt ingen nämnvärd förändring.

Brandtelegrafan har i väsentlig grad förbättrats, mest därigenom, att de gamla opålitliga luftledningarna genom K. Telegrafverkets tillmötesgående utbytts mot ledningar i verkets kablar, hvarigenom kontakter i brandtelegrafan numera så godt som omöjliggjorts. För allarmeringen inom brandstationen och till nattvaktmanskapet har en synnerligt kraftig induktor anskaffats. Dessutom äro alla ledningar inom stationen upplagda på knapp samt satta i kontakt med nya högljudande larmklockor, som äro placerade i samtliga bostadslägenheter, redskapshall, stall, m. m.

II. Reservkåren har i afseende på sammansättning och densamma tilldelad materiel ej undergått någon förändring.

III. Allmänna kåren hade upprop och mönstring den 22 juni, men synes numera, då den ej behöft allarmeras till någon eldsvåda under 17 år, d. v. s. alltsedan fasta kårens uppsättning, vara tämligen öfverflödig.

Karlstads brandstation den 31 december 1908.

J. P. VENDT,
brandchef.

Tabellariskt sammandrag öfver

Tiden för utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits	Anledningen till elden eller utryckningen
Månad	dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats.	Lägenhet		
Jan.	4	4,15 em.	V. Kyrkog. 3.	Boningshus.	g. telefon.	soteld.
..	14	5,35 fm.	Norrstrand.	Orgelfabrik.	d:o.	Eld som fallit ut från eldstadslucka.
..	15	10,35 fm.	Drottningg. 2.	Boningshus.	d:o.	soteld.
..	27	8 em.	Kungsgatan 3.	d:o.	d:o.	d:o.
Febr.	2	6 em.	Herrhag. 296.	d:o.	d:o.	obekant.
..	5	6,10 em.	Mariebergsg. 6.	d:o.	d:o.	soleld.
..	7	3,15 em.	Hawng. 14.	d:o.	d:o.	d:o.
..	11	9,50 fm.	Tingvallag. 19	d:o.	d:o.	Bristfälligt eldstads- rör.
..	11	6,30 em.	Ö. Herrhag. 31.	d:o.	d:o.	soteld.
..	14	5,30 em.	Järnvägsg. 8.	d:o.	d:o.	d:o.
Mars	8	11,15 fm.	V. Viken 50.	d:o.	d:o.	Barn som lekt med eld.
April	10	11,50 em.	Kungsgatan 4	Nybygge.	d:o.	Hetta från torkgalt.
..	22	10 fm.	Skoghall.	Arbetare- bostad.	d:o.	obekant.

eldsvådor m. m. under år 1908.

Brandskadeersättningens belopp			A n m ä r k n i n g a r .
För fast egendom	För lös egendom		
20	—	—	I fabriken snickareverkstad hade framför limkokningsugnen bränt ett hål i golvet hvarifrån elden spridt sig i trossbotten. Sedan golvet upphuggits släcktes elden med några pytsar vatten.
—	—	—	I ett kontor å vinden af det två våningar höga trähuset hade några klädespersedlar fattat eld. Vid brandkårens ankomst hade gårdens folk i det närmaste släckt elden, hvarför brandkåren obetydligt behöfde ingripa. Oförsäkradt.
—	—	—	Genom bristfällighet å plåtröret från en kokspis hade närliggande träpanel antändts. Släcktes med assurausspruta. Skadan ringa.
3,125	—	—	Vid brandkårens ankomst slogo lågorna ut genom ett af gaffelfönstren af det brinnande trähuset. Med tre slangledningar från brandpost släcktes elden efter en timmes arbete, hvarvid dock vindsvåningen svårt ramponerats af elden och huset för öfrigt delvis skadats af vatten.
—	—	—	Elden, som hade rik näring af reveteringsmattor m. fl. brännbare ämnen, hade genombrutit trossbotten i en korridor 2 tr. upp. Släcktes på omkring $\frac{1}{2}$ timme genom ledning från närliggande brandpost. Huset under byggnad. Oförsäkradt
—	—	—	Efter vederbörligt tillstånd afreste brandchefen, sergeanten jämte 2 man af fasta kåren med den mindre ångsprutan på ångbåt till det omkring $\frac{1}{2}$ mil aflägsna brandstället. Vid

Tiden för utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits.	Anledningen till elden eller utryckningen.
Månad	dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Juli	26	5,30 em.	V. Haga 9.	Möbelmagasin.	g. telefon.	cigarrettrökning.
„	30	6,30 fm.	Herrgårdsg. 15.	Målareverkstad.	d:o.	själfantändning.
Nov.	13	12,30 em.	—	—	Sk. 4 i IV distr.	kontakt.
„	15	2,30 fm.	Lilla Sjästad.	Boningshus.	Sk. 1 i IV distr.	obekant.
„	11	5,30 em.	—	—	Sk. 3 i IV distr.	kontakt.
„	11	7,30 em.	Herrhag. 291.	Boningshus	g. telefon.	soteld.
Dec.	16	3,15 em.	—	—	Sk. 3 i IV distr.	falskt allarm.
„	22	9,15 em.	Herrhagen.	Glashytta.	Sk. 5 i IV distr.	vedtorkning.
„	24	3,50 em.	Drottning. 6.	Boningshus.	g. telefon.	soteld.
„	24	11 em.	Drottning. 11.	d:o.	d o.	d:o.
„	27	11 fm	V. Haga 12.	d:o.	d:o.	bristfällig kakelugns pipa.

Brandskadecersättningens belopp				A n m ä r k n i n g a r .
För fast egendom		För lös egendom		
				framkomsten kl. 11 f. m. hade sågverkets folk lyckats begränsa elden, som dock fortfarande hotade den närliggande sågen jämte träupplag m. m. Genom slangledningnar från ångsprutan släcktes elden inom en timme och faran för sågen afvärjdes.
35	—	—	—	Brännbara ämnen, som voro hopade framför dörrarne till magasinets, hade antändts. Elden dämpades på en kort stund med en slangledning från i grannskapet liggande brandpost utan att ha åstadkommit nämnvärd skada.
234	—	449	50	Genom droppning från ett oljekärl hade underliggande sågspån fattat eld och spridt sig till i närheten varande brännbara ämnen. Med vatten från två slangledningar från brandpost släcktes elden inom kort efter att ha ramponerat möbler, inventarier m. m.
—	—	—	—	Åstadkommen genom telefonarbetare.
1 180	—	1,135	21	Vid framkomsten till det 2 kilometer aflägsna brandstället stod det envånings stora boningshuset i full låga, hvarför släckningsarbetet mest måste inriktas på att rädda de närliggande uthusen, hvilket också efter en timme lyckades med två slangledningar från ångspruta.
—	—	—	—	Föranledd genom telefonreparatörer.
—	—	—	—	Genom starka slag i väggen vid uppsättning af en skylt hade en så stark dallring uppstått, att urverket i brandskåpet nedgått.
—	—	—	—	Eld hade genom vedtorkning uppstått i maskinrummet. En slanglängd utlades, men behöfde ej användas, enär brukets folk med egen redskap släckte elden. Skadan ringa.
150	—	—	—	Taket ofvanför kakelugnen hade fattat eld, som inom kort släcktes med assuransspruta sedan eldbärden blottats genom raserande af de två öfre kakelugnsskiftena.
4,744	—	1,584	71	